
نامه‌ای از دورنمات

دکتر حسن عشایری

سر دبیر سیمیا

یکی از نامه‌هایی را که فریدریش دورنمات در سال ۱۹۶۸ برای اینجانب نوشته‌اند تقدیم حضور می‌کنم. شاید ترجمه آلمانی تکمیل‌کننده عرایض بنده باشد. البته که دورنمات در آن زمان با روح حاکم زمان نوشتار رمزگردانی شده داشت در این نامه نیز مشاهده می‌شود.

اسم اینجانب را در نامه‌ای که نوشته‌اند داخل پارانترز (حافظ) مرقوم فرموده‌اند. در آن زمان کتاب‌های قابل دسترسی که به انگلیسی و به ویژه آلمانی در ادبیات فارسی چاپ شده بودند در اختیار ایشان گذاشته بودم که در این نامه نیز چندین بار تشکر خود را ابراز داشته‌اند.

در ضمن امضای نامه با "Kinder-puder und Nationalzeitung" می‌باشد که داستان از این قرار است؛ در سفری که با دورنمات از بازل سوییس به فرایبورگ هم قطار بودیم در مرز آلمان مأمور گمرک آلمان از ما پرسید که برای گمرک چیزی همراه دارید؟ آقای دورنمات در کیف خود پودر بیچه داشت (چاق بود و بیماری دیابت داشت و زیاد عرق می‌کرد) و روزنامه ناسیونال بازل همراهش بود. با طعنه و رمزگردانی شده گفت «هر وقت به آلمان می‌آیم این دو عنصر را همراه می‌بینم» منظورش Neofaschism آلمان بود که آن روزها در جنوب آلمان غربی خیلی فعالیت داشتند. بعد از امضاء هم در مورد "niederbayern" جمله‌ای اضافه کرده‌اند.

نیدربایرن منطقه جنوبی بایرن آلمان غربی است که لانه فاشیست‌های نوحواسته آنجا بود. در آن زمان درگیری‌های خیابانی و دانشگاهی با جوانان نوفاشیست دیده می‌شد و بحث‌های مفصلی در مورد پدیده فاشیسم در بحث‌ها با دورنمات مطرح بود.

[متن نامه]

دانشجوی عزیزم دانشجوی پزشکی از ایران (حافظ)

امروز هم بخاطر ملاقاتی که با هم داشتیم خیلی خوشحالم. متأسفانه روزهای آینده نمی‌توانم به فرایبورگ بیایم. از ۲۰ ژولای الی ۲۰ اوت در جنگل‌های سیاه اقامت خواهم داشت و طبیعی است که اغلب هم در فرایبورگ کمی خواهم نوشید. لطفاً پیش میزبان آدرس محلی که بتوانم تماس داشته باشم بگذارید. من هنوز هم برای ملاقاتی که با هم داشتیم ابراز شادی و دلخوشی می‌نمایم. به ویژه شادی خود را در مورد ادبیات ایران (Persische Literatur) ابراز می‌دارم.

از صمیم قلب و با شادی سلام بر شما.
پودر بچه و روزنامه ناسیونال

امضاء «نیدربایرن» مرا به فکرهای متنوعی تکان داد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی